720/05

Den 1. april 2005 blev i sag nr. 64.339:

xxx xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxxx xxxx
xxxxxxxx xxx xxxx xxxx
xxxx xxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse efter den 1/4 2002. Der klages samtidig over, at der ikke sker udbetaling fra forsikringen.

Det fremgår af sagen, at klageren har en livsforsikring med dækning ved dødsfald og alderspensionering. Forsikringen giver ligeledes ret til præmiefritagelse, hvor hans erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder, og forsikringen udløber den 1/1 2010.

Selskabet har afvist at yde præmiefritagelse efter den 1/4 2002 under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Endvidere bemærker selskabet, at forsikringen på intet tidspunkt har indeholdt dækninger ved tab af erhvervsevne.

Selskabet modtog den 5/7 2001 en skadeanmeldelse og en lægeattest, hvoraf det bl.a. fremgår, at klageren havde beskadiget højre albueled ved et fald den 23/5 2001.

Klageren, der er født i 1942, arbejdede på uheldstidspunktet som forstander på et skib. Han er bl.a. uddannet cand.mag. og har tidligere været lektor på forskellige universiteter samt gymnasielærer. Endvidere har han en psykoterapeutisk uddannelse.

Den 27/7 2001 anerkendte selskabet skaden og bad klageren kontakte selskabet, hvis han var uarbejdsdygtig udover karensperioden på 3 måneder.

Den 20/10 2001 modtog selskabet en skrivelse fra klageren vedlagt spørgeskemaet ved fortsat erhvervsudygtighed. Klageren oplyste, at S. Kommunes lægekonsulent ikke umiddelbart havde fundet, at han kunne indstilles til pension, og han vidste derfor ikke, om han orkede at stille op til flere undersøgelser.

Den 1/11 2001 bevilgede selskabet klageren præmiefritagelse for perioden 23/8 2001 til 1/2 2002 på baggrund af oplysningerne om, at han var erhvervsudygtig som forstander. Selskabet bad endvidere S. Kommune om kopi af lægeoplysningerne fra pensionssagen, hvilke selskabet modtog den 21/1 2002.

Af den generelle helbredserklæring af 11/12 2001 fremgår bl.a.:

> "**6. Prognose**
> Hverken højre OE eller venstre UE vil kunne forventes fuldt restitueret.
> Hvad specielt knæet angår, er pt.'s relative overvægt en betydende faktor.
> **7. Forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder**
> Pt. har længe udvist gå-på-mod. Har søgt at klare til livets ophold ved kombination af flere jobs. Har herudover angiveligt søgt mere end 100 jobs de seneste år og fået lutter afslag.
> Hvad den rent somatiske problemstilling angår, ligger pt. et sted mellem revalidering og førtidspension. Hans alder taler imidlertid mest for det sidstnævnte, og er der ligeledes psykologiske/psykiatriske faktorer involveret, må dette alt i alt pege på *førtidspension.*"

Selskabets lægekonsulent gennemgik pensionsakterne og ønskede i den forbindelse klageren indkaldt til en undersøgelse hos speciallæge i ortopædisk kirurgi, overlæge

J.L.-K. på S. Sygehus. Præmiefritagelsen ville fortsætte til resultatet af undersøgelsen forelå.

Af speciallægeerklæring af 5/3 2002 fremgår bl.a.:

"**SAMMENFATNING OG KONKLUSION**

59-årig førtidspensioneret gymnasielærer, som desuden i en årrække - med baggrund i en forudgående sømandsuddannelse - beskæftigede sig med et skibsprojekt for adfærdsvanskelige unge. Har yderligere en psykoterapeutisk uddannelse.

Har øjensynlig tidligere været indlagt med psykiatrisk lidelse, men har ellers stort set været rask. 1998 udsat for et lidt ubestemt traume mod højre knæ, som siden har følt-es mindre sikkert, men uden egentlige smerter, hævelse eller låsetilfælde. 2001 - i forbindelse med knæsvigt - vridtraume af højre albue, som siden har haft en strække- og drejemangel. Har relativt beskedne daglige gener fra albuen med pludselige smerter, hvis han kommer til at strække den helt, hurtig trætbarhed, dårligere kræfter og nedsat bevægelse som nævnt. Kan bære de fleste daglige byrder. Kan betjene sin PC uden gener. I venstre knæ er der fortsat en vis usikkerhedsfølelse men ikke yderligere svigt.

Ved den kliniske undersøgelse findes i højre albue let nedsat bevægelighed (20/110) samt nedsat supination, men ellers intet. I venstre knæ findes ømhed i indvendige ledlinie, nogen rotationsømhed samt 1 cm lårsvind. MR skanning i september 2001 viste en mindre, formentlig degenerativ meniskskade. Røntgen normalt.

Der er således kun meget beskedne ortopædkirurgiske fund, og nogen egentlig diagnose synes det knapt nok rimeligt at udstikke, men det drejer sig jo meget vel for højre albues vedkommende om følger efter en lidt sværere forvridning med blødning i leddet. For venstre knæs vedkommende er der som nævnt diagnosticeret en mindre meniskskade.

Det synes rimeligt, at den undersøgte ikke kan genoptage sin virksomhed som 'forstander' = skipper på et mindre sejlskib, med alt hvad det indebærer af fysisk udfoldelse, men hans egentlige erhverv har vel også næsten hele livet været gymnasielæ-

rer. I forhold til mere intellektuelt betonet virksomhed eller til et nogenlunde stillesiddende arbejde ses der ikke at være nogen somatiske, helbredsmæssige hindringer."

Selskabet modtog speciallægeerklæringen den 8/3 2002, og selskabets lægekonsulent i ortopædkirurgi K.S.A. vurderede, at erhvervsevnen i det hidtidige erhverv var nedsat med 2/3, men den generelle erhvervsevne var nedsat med mindre end 50 %. Som begrundelse for vurderingen var der bl.a. lagt vægt på, at der var tale om følger efter en forvridning af højre albue og venstre knæ med beskedne følger.

Dette meddelte selskabet klageren i skrivelse af 15/3 2002, ligesom selskabet oplyste, at præmiefritagelsen ville stoppe 1/4 2002.

Den 25/3 2002 modtog selskabet en skrivelse fra klageren om, at han ønskede at fortsætte præmiebetalingen efter den 1/4 2002. Han ville ligeledes forsøge sig på arbejdsmarkedet endnu en gang.

Klagerens advokat har i skrivelse af 2/2 2004 til selskabet fremsendt en psykiatrisk speciallægeerklæring af 10/11 2003 udarbejdet af speciallæge i psykiatri J.H. Advokaten gjorde gældende, at selskabet - med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor klagerens erhvervsevne varigt havde været nedsat med mere end 50 % - skulle udbetale forsikringsdækning.

Af speciallægeerklæringen af 10/11 2003 fremgår bl.a.:

"Af rekvisitionen fremgår, at man ønsker psykiatrisk speciallægeerklæring, men kl.'s sygdom betegnes som: ryg.

…

Nuværende:

Jeg skal henvise til kl.s egen skrivelse i sagsakterne fra maj 1998 (det skal være en skrivefejl, når kl. indleder med at skrive fredag den 1. maj 1997). Kl. fortæller supplerende, at han har det ganske mærkeligt, når han tænker tilbage på episoden. Kl. siger, at han husker, at han var helt ude af sig selv, han tabte besindelsen, og han slog omkring sig og skubbede til de angribende elever. Det førte siden til, at rektor beskyldte kl. for at overfalde eleverne. Kl. siger i den forbindelse, at han har følt sig il-

loyalt behandlet af den pågældende kvdl. rektor. Kl. har følt, at rektor benyttede hele episoden til at blive af med en uønsket lærer.

Om tilstanden efter overfaldet fortæller kl., at han dels har haft og stadig har, fysiske gener, som anført ovenfor. Dels har der været psykiske gener.

…

Konklusion:

Pt. lider af posttraumatisk belastningsreaktion (reactio tarda e traumate gravi).

Tilstanden har invalideret kl., således at han ikke længere kan klare undervisningsarbejde. Jeg har ingen forslag til behandling. Det er usikkert om kl. på nuværende tidspunkt kunne have gavn af psykologsamtaler om traumet."

I skrivelse af 22/1 2004 til klagerens advokat har selskabet oplyst om forsikringens virkemåde og endvidere bedt om en underskrevet samtykkeerklæring, så selskabet ville kunne indhente oplysninger fra kommunen.

Klagerens advokat har i skrivelse af 16/2 2004 til selskabet fremsendt samtykkeerklæringen samt bl.a. oplyst, at klageren var gået på efterløn på grund af følgerne efter arbejdsskaderne.

S. Kommune har i skrivelse af 1/3 2004 til selskabet anført følgende:

"F.E.-N.'s [klageren] sygedagpenge stoppede den 04.04.02, og forvaltningen har ikke siden haft kontakt til pgl. vedrørende sygedagpenge.

Det fremgår af journal af 01.03.02 fra vores revalideringsafdeling, F.E.-N. har trukket sin ansøgning om førtidspension tilbage.

Til orientering kan oplyses, at det fremgår af vores sags- og advisoversigt, at F.E.-N. fra den 25.02.04 modtager efterløn."

Selskabet har til sagen oplyst, at selskabets psykiatriske lægekonsulent J.B. den 12/3 2004 har gennemgået sagsakterne. Han vurderede, at erhvervsevnen var nedsat til mellem 1/2 og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Som be-

grundelse for vurderingen havde han bl.a. lagt vægt på, at klageren havde en posttraumatisk belastningsreaktion, der gjorde, at han ikke kunne arbejde med undervisning. Men han vurderede ud fra speciallægeerklæringen af 10/11 2003, at klageren havde ressourcer, der gjorde, at han burde kunne varetage et hensyntagende arbejde på deltid udenfor undervisningsområdet.

I skrivelse af 22/3 2004 til klagerens advokat har selskabet meddelt, at den generelle erhvervsevne ikke var tilstrækkelig nedsat til, at selskabet kunne bevilge præmiefritagelse.

Klagerens advokat gør over for nævnet gældende, at klageren opfylder betingelserne for at opnå præmiefritagelse samt udbetaling af fuld ydelse i henhold til nærværende dækning.

Hertil har selskabet i skrivelse af 19/7 2004 til nævnet bl.a. anført:

> "Indledningsvis skal vi oplyse, at forsikringen på intet tidspunkt har indeholdt dækninger ved tab af erhvervsevne, hvorfor der naturligvis ikke kan ske udbetaling for dette.
>
> F.E.-N. er veluddannet og har ifølge den generelle helbredsattest side 4 søgt mere end 100 jobs de seneste år, men har fået lutter afslag. Anmeldelsen til os er startet med en anmeldelse af en skade på albue og knæ, og speciallæge J.L.-K. oplyser i sin konklusion af 5. marts 2002, at der kun er meget beskedne ortopædkirurgiske fund, og nogen egentlig diagnose synes det knapt nok rimeligt at udstikke, men det drejer sig jo meget vel for højre albues vedkommende om følger efter en lidt sværere forvridning med blødning i leddet. For venstre knæs vedkommende er der diagnosticeret en mindre meniskskade. I forhold til mere intellektuelt betonet virksomhed eller til et nogenlunde stillesiddende arbejde ses der ikke at være nogen somatiske, helbredsmæssige hindringer.
>
> Efterfølgende modtager vi kopi af erklæring fra psykiater J.H. udfærdiget til Arbejdsskadestyrelsen, og her beskrives det i konklusion, at F.E.-N. lider af posttraumatisk belastningsreaktion, der gør, at han ikke længere vil kunne klare undervisningsarbejde.

Danica Pensions lægekonsulent J.B., der er speciallæge i psykiatri, vurderer at F.E.-N.'s generelle erhvervsevne er nedsat med mellem 1/2 og 1/3. Som begrundelse for vurderingen lægger han blandt andet vægt på, at F.E.-N. har været udsat for et overfald i forbindelse med arbejdet i 1998. Siden har han været arbejdssøgende og i kortvarig beskæftigelse. Der er stillet diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion af psykiater i november 2003. Problemet er socialt. Det virker rimeligt, at F.E.-N. ikke kan bestride et arbejde med undervisning, men han burde kunne klare et arbejde uden undervisning, der ikke er fysisk belastende på mindst halv tid.

Det, at F.E.-N. har søgt mere end 100 stillinger, men har fået afslag på disse, fortæller også, at han selv har ment, at han har været i besiddelse af en erhvervsevne."

"Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse" indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Definition af invaliditet**

§ 1. Ret til præmiefritagelse og/eller invalideydelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til ⅓ eller derunder af den fulde erhvervsevne.

§ 2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse og/eller udbetaling af invalideydelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end ⅓ af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at forsikringen – udover dækning for dødsfald og alderspensionering – alene giver ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne.

Nævnet har gennemgået sagen og finder det på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan således ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen